

« zurück blättern vor »

KLAJSTER subst. m., ab 1534; auch *klajstr*; ‘Leim, Klebstoff, der aus Stärke(mehl) und Wasser hergestellt wird; Gluten’ – ‘klej robiony z mąki lub krochmalu i wody; gluten’: 1534 FalZioł I 91d, SPXVI *Też czarnufzka na mąkę zmelta / kthora w oszczie warcz na thak długo iżz będzie iakoby klayfther*. ◊ (†1611) 1613 SyrZiel 939, SP17 *Kłáyftr z mąki rżáney bywa czyniony od Kártownikow y Intreligatorow do wiązania ksiąg*. ◊ 1689 SekrWyj 37, SP17 *Miey y klayfter z mąki*. ◊ 1791 Krumł.Chym. 68, L *Lepie, za pomocą których spaiamy naczynie iedno z drugim, naypospoliciéy nazywamy klayftrami*. ◊ 1857 Dz.Lit.Lw. 6, DOR *Zrobił on bardzo oszczędny pod względem kosztu klej, który najdoskonalej zastąpić może w tkactwie lnu, konopi i bawełny używany dotąd klajster mączny*. ◊ (1935) 1936 Zeg.Zmory 331, DOR *Zalepiła (...) już wczesną jesienią okna – skrupulatnie – paskami papieru – klajstrem z mąki i wody, żeby ani szpareczki*. ◊ 1952 New.Pam. 308, DOR *Na latarni bieląta, ociekając świeżym klajstrem, krzywo nalepiona łata niedużego druczku*. – (SŁA), SPXVI, CN, TR, L, SWIL, SW, LSP, DOR. ◊ **Var:** *klajster* subst. m., 1534 FalZioł I 91d, SPXVI – (SŁA), SPXVI, SWIL, SW, LSP, DOR; *klajstr* subst. m. – CN, TR, L, SW (stp.). ◊ **Etym:** nhd. *Kleister* subst. m., ‘klebriges Bindemittel’, GRI. ◊ **Konk:** *klej* subst. m., bel. seit 1534, SPXVI, zuerst geb. MAČZ. ❖ Die Bedeutung ‘aus Mehl hergestellter Klebstoff’ ist für md. und nd. *klāster* seit dem 14.Jh. belegt (KLUGE).

« zurück blättern vor »